

Βρυξέλλες, 9.8.2021
COM(2021) 441 final

2021/0252 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της απόφασης 2009/790/ΕΚ που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Πολωνίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης του άρθρου 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 1 της οδηγίας 2006/112/EK του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (στο εξής: οδηγία ΦΠΑ¹), το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να επιτρέψει σε κάθε κράτος μέλος να εφαρμόζει ειδικά μέτρα παρέκκλισης από τις διατάξεις της εν λόγω οδηγίας, για λόγους απλούστευσης των διαδικασιών επιβολής του φόρου ή πρόληψης ορισμένων τύπων φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής.

Με επιστολή που πρωτοκολλήθηκε στην Επιτροπή την 1η Μαρτίου 2021, η Πολωνία ζήτησε την άδεια να συνεχίσει να εφαρμόζει, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, το μέτρο παρέκκλισης σύμφωνα με το οποίο απαλλάσσει από τον ΦΠΑ τους υποκειμένους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το ισόποσο των 40 000 EUR σε εθνικό νόμισμα.

Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας ΦΠΑ, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη, με επιστολή της 25ης Μαρτίου 2021, και την Κύπρο με επιστολή της 26ης Μαρτίου 2021, σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Πολωνία. Με επιστολή της 29ης Μαρτίου 2021, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην Πολωνία ότι διέθετε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

• Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Το κεφάλαιο 1 του τίτλου XII της οδηγίας ΦΠΑ παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να θεσπίζουν ειδικά καθεστώτα για τις μικρές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να απαλλάσσουν τους υποκειμένους στον φόρο με ετήσιο κύκλο εργασιών κατώτερο από ένα συγκεκριμένο όριο. Η εν λόγω απαλλαγή σημαίνει ότι ο υποκείμενος στον φόρο δεν οφείλει να χρεώνει ΦΠΑ για τις παραδόσεις ή παροχές που πραγματοποιεί και, συνεπώς, δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ επί των εισροών του.

Δυνάμει του άρθρου 287 της οδηγίας ΦΠΑ, τα κράτη μέλη που προσχώρησαν μετά την 1η Ιανουαρίου 1978 μπορούν να απαλλάσσουν τους υποκειμένους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών είναι το πολύ ίσος με την αντίστοιχη αξία στο εθνικό νόμισμα των ποσών που καθορίζονται στην εν λόγω διάταξη, με βάση τον συντελεστή μετατροπής που ίσχυε την ημέρα της προσχώρησής τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 287 σημείο 14 της οδηγίας ΦΠΑ, η Πολωνία μπορεί να απαλλάσσει τους υποκειμένους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το ισόποσο των 10 000 EUR σε εθνικό νόμισμα.

Με την απόφαση 2009/790/EK του Συμβουλίου², επιτράπηκε στην Πολωνία να απαλλάσσει από τον ΦΠΑ, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2012, τους υποκειμένους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το ισόποσο των 30 000 EUR σε εθνικό νόμισμα, με βάση τον συντελεστή μετατροπής που ίσχυε κατά την ημερομηνία προσχώρησής της. Η Πολωνία εισήγαγε το εν λόγω μέτρο στην εθνική φορολογική νομοθεσία της σε δύο στάδια: από την 1η Ιανουαρίου 2010, το όριο απαλλαγής αυξήθηκε σε 100 000 PLN, και από την 1η Ιανουαρίου 2011 αυξήθηκε περαιτέρω σε 150 000 PLN.

¹ EE L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

² Απόφαση του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2009, που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Πολωνίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης του άρθρου 287 της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (EE L 283 της 30.10.2009, σ. 53).

Η άδεια εφαρμογής του εν λόγω ειδικού μέτρου στη συνέχεια παρατάθηκε με την εκτελεστική απόφαση 2012/769/ΕΕ του Συμβουλίου³ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015 και με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/1173 του Συμβουλίου⁴ έως τις 31 Δεκεμβρίου 2018. Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2016/2090 του Συμβουλίου⁵ αυξήθηκε το όριο απαλλαγής στο ισόποσο των 40 000 EUR σε εθνικό νόμισμα. Η Πολωνία εφάρμοσε το εν λόγω μέτρο από την 1η Ιανουαρίου 2017 αυξάνοντας το όριο του ετήσιου κύκλου εργασιών για απαλλαγή των μικρών επιχειρήσεων από τον ΦΠΑ σε 200 000 PLN. Το καθεστώς αυτό ισχύει επί του παρόντος βάσει της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2018/1919 του Συμβουλίου, που επιτρέπει στην Πολωνία να εφαρμόζει το εν λόγω μέτρο παρέκκλισης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021⁶.

Η άδεια να συνεχιστεί η εφαρμογή της απαλλαγής πέραν του 2021 για τους υποκείμενους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το ισόποσο των 40 000 EUR σε PLN θα αποτελούσε σημαντική απλούστευση για τα πρόσωπα που δραστηριοποιούνται σε σχετικά μικρές επιχειρήσεις. Οι υποκείμενοι στον φόρο που επωφελούνται αυτής της απαλλαγής δεν απαιτείται να εκπίπτουν και να καταβάλλουν ΦΠΑ, να είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα ΦΠΑ ή να τηρούν πλήρως λεπτομερή λογιστικά βιβλία στα οποία καταχωρίζουν τις πράξεις που υπόκεινται σε ΦΠΑ. Χάρη στις παραπάνω απλουστεύσεις, οι ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων έχουν τη δυνατότητα να αφιερώσουν περισσότερο χρόνο και πόρους στην ανάπτυξη της επιχείρησής τους. Το μέτρο παρέκκλισης παραμένει προαιρετικό για τους υποκείμενους στον φόρο.

Επιπλέον, το κόστος είσπραξης του ΦΠΑ από τους υποκείμενους στον φόρο που δραστηριοποιούνται σε επιχειρήσεις με σχετικά χαμηλό κύκλο εργασιών, το οποίο προκύπτει από την παροχή φορολογικών υπηρεσιών στους εν λόγω υποκείμενους στον φόρο και από τον έλεγχο των φορολογικών τους δηλώσεων, είναι δυσανάλογα υψηλό σε σύγκριση με το ποσό του εισπραττόμενου φόρου. Ως εκ τούτου, με την εφαρμογή απαλλαγής από τον ΦΠΑ για τους ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων, η φορολογική διοίκηση μπορεί να διοχετεύσει περισσότερους πόρους για την πρόληψη και την καταπολέμηση της φορολογικής απάτης, της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής, καθώς και για τη βελτίωση της ποιότητας των φορολογικών υπηρεσιών και της αποτελεσματικότητας κατά την είσπραξη του ΦΠΑ από επιχειρήσεις μεγάλης κλίμακας.

Το μέτρο δεν επηρεάζει σημαντικά το συνολικό ποσό των εσόδων ΦΠΑ ούτε το συνολικό ποσό των φορολογικών εσόδων που εισπράττονται στο στάδιο της τελικής κατανάλωσης.

Το μέτρο παρέκκλισης, το οποίο απλοποιεί τις υποχρεώσεις των μικρών επιχειρήσεων, συνάδει με τους στόχους που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση για τις μικρές επιχειρήσεις.

³ Εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2012, για τροποποίηση της απόφασης 2009/790/ΕΚ με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Πολωνίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 338 της 12.12.2012, σ. 27).

⁴ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2015/1173 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 2015, για την τροποποίηση της απόφασης 2009/790/ΕΚ που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Πολωνίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης του άρθρου 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 189 της 17.7.2015, σ. 36).

⁵ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2016/2090 του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2016, για την τροποποίηση της απόφασης 2009/790/ΕΚ που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Πολωνίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης του άρθρου 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 324 της 30.11.2016, σ. 7).

⁶ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1919 του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της απόφασης 2009/790/ΕΚ που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Πολωνίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης του άρθρου 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 311 της 7.12.2018, σ. 32).

Συνεπώς, είναι σκόπιμο να επιτραπεί στην Πολωνία να εφαρμόσει το μέτρο παρέκκλισης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Το μέτρο παρέκκλισης συνάδει με τους στόχους της οδηγίας (ΕΕ) 2020/285 για την τροποποίηση των άρθρων 281 έως 294 της οδηγίας ΦΠΑ σχετικά με το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις, η οποία προέκυψε από το σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ⁷, και αποσκοπεί στη δημιουργία ενός σύγχρονου, απλουστευμένου καθεστώτος για τις επιχειρήσεις αυτές. Συγκεκριμένα, το μέτρο στοχεύει στη μείωση, αφενός, του κόστους συμμόρφωσης με το καθεστώς ΦΠΑ και, αφετέρου, των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού τόσο στο εσωτερικό της χώρας όσο και σε επίπεδο ΕΕ, αλλά και στον περιορισμό των αρνητικών επιπτώσεων από την επιβολή ορίου, καθώς και στη διευκόλυνση της συμμόρφωσης και της παρακολούθησης των επιχειρήσεων από τις φορολογικές διοικήσεις.

Επιπλέον, το όριο των 40 000 EUR συνάδει με την οδηγία (ΕΕ) 2020/285, στον βαθμό που επιτρέπει στα κράτη μέλη να καθορίζουν το όριο του ετήσιου κύκλου εργασιών που απαιτείται για την απαλλαγή από τον ΦΠΑ σε επίπεδο που δεν υπερβαίνει τις 85 000 EUR (ή το αντίστοιχο ποσό σε εθνικό νόμισμα).

Ανάλογες παρεκκλίσεις, με τις οποίες απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ οι υποκείμενοι στον φόρο με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει ένα ορισμένο όριο, σύμφωνα με τα άρθρα 285 και 287 της οδηγίας ΦΠΑ, έχουν εγκριθεί και για άλλα κράτη μέλη. Για τις Κάτω Χώρες⁸ έχει εγκριθεί όριο 25 000 EUR· για την Ιταλία⁹ όριο 30 000 EUR· για το Βέλγιο όριο 25 000 EUR¹⁰ και για το Λουξεμβούργο¹¹ 35 000 EUR· για τη Λετονία¹² και την Εσθονία¹³ έχει εγκριθεί όριο 40 000 EUR· για τη Λιθουανία¹⁴ όριο 55 000 EUR· για την Κροατία¹⁵ όριο

⁷ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με ένα σχέδιο δράσης για τον ΦΠΑ – Προς έναν ενιαίο χώρο ΦΠΑ στην ΕΕ – Η ώρα των αποφάσεων [COM(2016) 148 final].

⁸ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1904 του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2018, που επιτρέπει στις Κάτω Χώρες να εισαγάγουν ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 285 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 310 της 6.12.2018, σ. 25).

⁹ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2016/1988 του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2016, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2013/678/ΕΕ που επιτρέπει στην Ιταλική Δημοκρατία να συνεχίσει να εφαρμόζει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 285 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 306 της 15.11.2016, σ. 11).

¹⁰ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/2077 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2013/53/ΕΕ που επιτρέπει στο Βασίλειο του Βελγίου να εισάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 285 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 331 της 28.12.2018, σ. 222).

¹¹ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2019/2210 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2019, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2013/677/ΕΕ που επιτρέπει στο Λουξεμβούργο να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 285 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 332 της 23.12.2019, σ. 155).

¹² Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1261 του Συμβουλίου, της 4ης Σεπτεμβρίου 2020, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2017/2408 που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λετονίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 296 της 10.9.2020, σ. 4).

¹³ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/358 του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 2021, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2017/563 που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Εσθονίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 69 της 26.2.2021, σ. 4).

¹⁴ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/86 του Συμβουλίου, της 22ας Ιανουαρίου 2021, που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Λιθουανίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της

45 000 EUR και για τη Μάλτα¹⁶ 20 000 EUR· για την Ουγγαρία¹⁷ όριο 48 000 EUR· για τη Σλοβενία¹⁸ όριο 50 000 EUR· και για τη Ρουμανία¹⁹ όριο 88 500 EUR.

Οι παρεκκλίσεις από την οδηγία ΦΠΑ θα πρέπει πάντοτε να ισχύουν για περιορισμένο διάστημα, ώστε να είναι δυνατό να αξιολογηθούν τα αποτελέσματά τους. Επιπλέον, η συμπερίληψη ημερομηνίας λήξης ισχύος του ειδικού μέτρου στις 31 Δεκεμβρίου 2024, όπως ζήτησε η Πολωνία, ευθυγραμμίζεται με τις απαιτήσεις της οδηγίας (ΕΕ) 2020/285 σχετικά με απλούστερους κανόνες ΦΠΑ για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Η οδηγία αυτή προβλέπει την 1η Ιανουαρίου 2025 ως την ημερομηνία κατά την οποία τα κράτη μέλη θα πρέπει να εφαρμόσουν τις εθνικές διατάξεις τις οποίες οφείλουν να θεσπίσουν προκειμένου να συμμορφωθούν με αυτήν.

Συνεπώς, το προτεινόμενο μέτρο είναι σύμφωνο με τις διατάξεις της οδηγίας ΦΠΑ.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η Επιτροπή τονίζει σταθερά την ανάγκη θέσπισης απλούστερων κανόνων για τις μικρές επιχειρήσεις. Εν προκειμένω, η Επιτροπή εξέδωσε τον Μάρτιο του 2020 «Στρατηγική για τις ΜΜΕ με στόχο μια βιώσιμη και ψηφιακή Ευρώπη»²⁰, βάσει της οποίας δεσμεύεται να συνεχίσει τις προσπάθειές της για τη μείωση της επιβάρυνσης των ΜΜΕ. Ο στόχος για τη μείωση της κανονιστικής επιβάρυνσης των ΜΜΕ συνιστά έναν από τους πυλώνες της εν λόγω στρατηγικής. Το ειδικό αυτό μέτρο είναι σύμφωνο με τους στόχους αυτούς, όσον αφορά τους δημοσιονομικούς κανόνες. Συνάδει επίσης με το Σχέδιο δράσης του 2020 για δίκαιη και απλή φορολόγηση που στηρίζει τη στρατηγική ανάκαμψης²¹, στο οποίο αναγνωρίζεται ότι το κόστος φορολογικής συμμόρφωσης παραμένει υψηλό στην ΕΕ και ότι το κόστος συμμόρφωσης είναι συνήθως σημαντικά υψηλότερο για τις μικρές απ' ό,τι για τις μεγάλες επιχειρήσεις.

οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 30 της 28.1.2021, σ. 2).

¹⁵ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1661 του Συμβουλίου, της 3ης Νοεμβρίου 2020, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2017/1768 με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Κροατίας να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 374 της 10.11.2020, σ. 4).

¹⁶ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2021/753 του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2021, που επιτρέπει στη Μάλτα να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας, και καταργεί την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/279 (ΕΕ L 163 της 10.5.2021, σ. 1).

¹⁷ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1490 του Συμβουλίου, της 2ας Οκτωβρίου 2018, με την οποία επιτρέπεται στην Ουγγαρία να εισαγάγει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 252 της 8.10.2018, σ. 38).

¹⁸ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1700 του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης 2013/54/ΕΕ με την οποία επιτρέπεται στη Δημοκρατία της Σλοβενίας να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 285 της 13.11.2018, σ. 78).

¹⁹ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2020/1260 του Συμβουλίου, της 4ης Σεπτεμβρίου 2020, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2017/1855 με την οποία επιτρέπεται στη Ρουμανία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 296 της 10.9.2020, σ. 1).

²⁰ COM(2020) 103 final.

²¹ COM(2020) 312 final.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Άρθρο 395 της οδηγίας ΦΠΑ.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Λαμβανομένης υπόψη της διάταξης της οδηγίας ΦΠΑ στην οποία βασίζεται, η πρόταση εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, δεν έχει εφαρμογή η αρχή της επικουρικότητας.

- **Αναλογικότητα**

Η απόφαση αφορά άδεια που χορηγείται σε κράτος μέλος κατόπιν αιτήματός του και δεν συνιστά υποχρέωση.

Δεδομένου του περιορισμένου πεδίου εφαρμογής της παρέκκλισης, το ειδικό μέτρο είναι ανάλογο προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, δηλαδή την απλούστευση της είσπραξης του φόρου προς όφελος των μικρών υποκειμένων στον φόρο, αλλά και της φορολογικής διοίκησης.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Ως νομική πράξη προτείνεται η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου.

Βάσει του άρθρου 395 της οδηγίας ΦΠΑ, παρέκκλιση από τους κοινούς κανόνες ΦΠΑ είναι δυνατή μόνο κατόπιν έγκρισης από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει ομόφωνα έπειτα από πρόταση της Επιτροπής. Καταλληλότερη νομική πράξη είναι η εκτελεστική απόφαση του Συμβουλίου, διότι μπορεί να απευθύνεται σε μεμονωμένο κράτος μέλος.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Δεν πραγματοποιήθηκε διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη. Η παρούσα πρόταση βασίζεται σε αίτημα της Πολωνίας και αφορά μόνο το συγκεκριμένο κράτος μέλος.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Η πρόταση εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου με την οποία εφαρμόζεται όριο ετήσιου κύκλου εργασιών κάτω από το οποίο οι υποκείμενοι στον φόρο θα μπορούν να απαλλάσσονται από τον ΦΠΑ παρατείνει την εφαρμογή του μέτρου απλούστευσης, το οποίο καταργεί πολλές υποχρεώσεις όσον αφορά τον ΦΠΑ για τις επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών που δεν υπερβαίνει το ποσό των 40 000 EUR.

Οι υποκείμενοι στον φόρο των οποίων ο φορολογητέος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το όριο δεν θα είναι υποχρεωμένοι να διαθέτουν αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ και, ως εκ τούτου, η διοικητική τους επιβάρυνση θα μειωθεί ως αποτέλεσμα του μέτρου, δεδομένου ότι δεν θα είναι υποχρεωμένοι να τηρούν βιβλία ΦΠΑ ή να υποβάλλουν δήλωση ΦΠΑ. Θα επιτευχθεί επίσης μείωση του φόρτου εργασίας των φορολογικών αρχών. Η πρόταση θα έχει δυνητικά θετικό αντίκτυπο στη μείωση του διοικητικού φόρτου για τους υποκείμενους στον φόρο που είναι επί του παρόντος εγγεγραμμένοι στα μητρώα ΦΠΑ στην Πολωνία και, κατ' επέκταση, για τη φορολογική διοίκηση.

Σύμφωνα με την Πολωνία, στις 31 Δεκεμβρίου 2019 ήταν εγγεγραμμένες 4 014 354 εταιρείες (εκτός φυσικών προσώπων που διαχειρίζονται μόνο ατομικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις) στο Επίσημο Εθνικό Μητρώο Επιχειρήσεων (REGON). Τη χρονική εκείνη στιγμή, ο πληθυσμός της Πολωνίας ανερχόταν σε 38 382 576 άτομα.

Ο αριθμός των εταιρειών που δήλωσαν ότι η επιχείρησή τους λειτουργεί με προβλεπόμενο αριθμό προσωπικού έως εννέα ατόμων ήταν 3 853 900. Ο αριθμός αυτός αντιστοιχεί στο 96 % του συνόλου των εταιρειών. Από τα δεδομένα επιβεβαιώνεται ότι στην Πολωνία κυριαρχούν οι πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Οι ετήσιες επιπτώσεις από τη συνέχιση της εφαρμογής του ορίου απαλλαγής που αυξήθηκε από το προβλεπόμενο στο άρθρο 287 σημείο 14 της οδηγίας 2006/112/EK ισόποσο των 10 000 EUR σε PLN στο ισόποσο των 40 000 EUR σε PLN, εάν κάνουν χρήση της προαιρετικής αυτής απαλλαγής όλοι οι υποκείμενοι στον φόρο που τη δικαιούνται, εκτιμάται ότι θα ανέρχονταν σε περίπου 1,6 δισ. PLN, ποσό που αντιστοιχεί σε περίπου 0,9 % των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού από τον ΦΠΑ το 2019. Σημειωτέον ότι η Πολωνία εφαρμόζει το υψηλότερο όριο απαλλαγής για περισσότερα από 10 χρόνια —και από την 1η Ιανουαρίου 2017, στο ισόποσο των 40 000 EUR σε PLN (200 000 PLN).

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία για το έτος 2019, η απαλλαγή από τον ΦΠΑ θα αφορούσε περίπου 300 694 υποκείμενους στον φόρο, με κύκλο εργασιών μεταξύ 10 000 EUR και 40 000 EUR. Το αποτέλεσμα είναι αμελητέο.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στην προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/769 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 2021, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 για το ομοιόμορφο οριστικό καθεστώς είσπραξης των ιδίων πόρων που προέρχονται από το φόρο επί της προστιθέμενης αξίας²², η Πολωνία δεν θα προβεί σε υπολογισμό της αντισταθμιστικής αποζημίωσης όσον αφορά τις καταστάσεις του ιδίου πόρου που προέρχεται από τον ΦΠΑ για το οικονομικό έτος 2021 και εξής.

²² Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/769 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 2021, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 για το ομοιόμορφο οριστικό καθεστώς είσπραξης των ιδίων πόρων που προέρχονται από το φόρο επί της προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 165 της 11.5.2021, σ. 9).

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της απόφασης 2009/790/ΕΚ που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Πολωνίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης του άρθρου 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη την οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας¹, και ιδίως το άρθρο 395 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 287 σημείο 14 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, η Πολωνία μπορεί να απαλλάσσει από τον φόρο προστιθέμενης αξίας (στο εξής: ΦΠΑ) τους υποκείμενους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το ισόποσο των 10 000 EUR σε εθνικό νόμισμα, με βάση τον συντελεστή μετατροπής που ίσχυε κατά την ημερομηνία προσχώρησής της.
- (2) Με την απόφαση 2009/790/ΕΚ του Συμβουλίου² επιτράπηκε στην Πολωνία να εφαρμόσει ειδικό μέτρο παρέκκλισης από το άρθρο 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ ώστε να παράσχει απαλλαγή από τον ΦΠΑ σε υποκείμενους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών που δεν υπερβαίνει το ισόποσο των 40 000 EUR σε εθνικό νόμισμα (στο εξής: το μέτρο παρέκκλισης).
- (3) Με την εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1919 του Συμβουλίου³ επιτράπηκε στην Πολωνία να συνεχίσει να εφαρμόζει το μέτρο παρέκκλισης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2021 ή έως την έναρξη ισχύος οδηγίας για την τροποποίηση των διατάξεων των άρθρων 281 έως 294 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη.
- (4) Με επιστολή της 1ης Μαρτίου 2021, η Πολωνία ζήτησε από την Επιτροπή την άδεια να συνεχίσει να εφαρμόζει, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, το μέτρο παρέκκλισης [σύμφωνα με το οποίο απαλλάσσει από τον ΦΠΑ τους υποκειμένους στον φόρο των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει το ισόποσο των 40 000 EUR σε εθνικό νόμισμα].

¹ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

² Απόφαση 2009/790/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2009, που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Πολωνίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης του άρθρου 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 283 της 30.10.2009, σ. 53).

³ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2018/1919 του Συμβουλίου, της 4ης Δεκεμβρίου 2018, για την τροποποίηση της απόφασης 2009/790/ΕΚ που επιτρέπει στη Δημοκρατία της Πολωνίας να εφαρμόσει μέτρο παρέκκλισης του άρθρου 287 της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 311 της 7.12.2018, σ. 32).

- (5) Σύμφωνα με το άρθρο 395 παράγραφος 2 της οδηγίας 2006/112/EK, η Επιτροπή ενημέρωσε τα άλλα κράτη μέλη πλην της Κύπρου με επιστολή της 25ης Μαρτίου 2021, και την Κύπρο με επιστολή τη 26ης Μαρτίου 2021, σχετικά με το αίτημα που υπέβαλε η Πολωνία. Με επιστολή της 29ης Μαρτίου 2021, η Επιτροπή γνωστοποίησε στην Πολωνία ότι διέθετε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες για την εξέταση του αιτήματος.
- (6) Το μέτρο παρέκκλισης συνάδει με τους στόχους της ανακοίνωσης της Επιτροπής με τίτλο «Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις – Μια “Small Business Act” για την Ευρώπη»⁴.
- (7) Βάσει των πληροφοριών που υπέβαλε η Πολωνία, συνάγεται ότι το μέτρο παρέκκλισης θα έχει αμελητέα μόνο επίπτωση στο συνολικό ποσό των φορολογικών εσόδων της Πολωνίας που εισπράττονται στο στάδιο της τελικής κατανάλωσης. Οι υποκείμενοι στον φόρο δύνανται πάντοτε να επιλέξουν την υπαγωγή στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ.
- (8) Μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/769 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 2021, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 για το ομοιόμορφο οριστικό καθεστώς είσπραξης των ιδίων πόρων που προέρχονται από το φόρο επί της προστιθέμενης αξίας⁵, η Πολωνία δεν θα προβεί σε υπολογισμό της αντισταθμιστικής αποζημίωσης όσον αφορά τις καταστάσεις του ίδιου πόρου που προέρχεται από τον ΦΠΑ για το οικονομικό έτος 2021 και εξής.
- (9) Δεδομένων των δυνητικά θετικών επιπτώσεων του μέτρου παρέκκλισης στη μείωση του διοικητικού φόρτου και του κόστους για τις μικρές επιχειρήσεις, θα πρέπει να επιτραπεί στην Πολωνία να εφαρμόσει το μέτρο παρέκκλισης για περαιτέρω χρονικό διάστημα.
- (10) Η οδηγία (ΕΕ) 2020/285 του Συμβουλίου⁶ τροποποίησε τα άρθρα 281 έως 294 της οδηγίας 2006/112/EK όσον αφορά το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις και τη θέσπιση νέων κανόνων για τις μικρές επιχειρήσεις, συμπεριλαμβανομένου του ανώτατου ορίου του ετήσιου κύκλου εργασιών του κράτους μέλους ύψους 85 000 EUR ή του αντίστοιχου ποσού σε εθνικό νόμισμα.
- (11) Η άδεια εφαρμογής του μέτρου παρέκκλισης θα πρέπει να ισχύει για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Το χρονικό διάστημα θα πρέπει να είναι επαρκές ώστε να καθίσταται δυνατή η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και της καταλληλότητας του ορίου. Επιπλέον, σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2020/285, τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν και να δημοσιεύσουν, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με το άρθρο 1 της εν λόγω οδηγίας και να εφαρμόσουν τις διατάξεις αυτές από την

⁴ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών – Προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις – Μια «Small Business Act» για την Ευρώπη, Βρυξέλλες, 25.6.2008 [COM(2008) 394 τελικό].

⁵ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2021/769 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 2021, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 για το ομοιόμορφο οριστικό καθεστώς είσπραξης των ιδίων πόρων που προέρχονται από το φόρο επί της προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 165 της 11.5.2021, σ. 9).

⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2020/285 του Συμβουλίου της 18ης Φεβρουαρίου 2020 για την τροποποίηση της οδηγίας 2006/112/EK σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όσον αφορά το ειδικό καθεστώς για τις μικρές επιχειρήσεις και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 904/2010 όσον αφορά τη διοικητική συνεργασία και την ανταλλαγή πληροφοριών με σκοπό την παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής του ειδικού καθεστώτος για τις μικρές επιχειρήσεις (ΕΕ L 62 της 2.3.2020, σ. 13).

1η Ιανουαρίου 2025. Συνεπώς, είναι σκόπιμο να επιτραπεί στην Πολωνία να εφαρμόσει το μέτρο παρέκκλισης έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

(12) Επομένως, η απόφαση 2009/790/ΕΚ θα πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το άρθρο 2 της απόφασης 2009/790/ΕΚ αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται από την 1η Ιανουαρίου 2010 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.»

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Πολωνίας.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*